

Plaatselijke aanduiding monument

Broerstraat 53

Aanwijzingsbesluit

n.t.b

ID-code

3331

Redengevende omschrijving van het monument

INLEIDING

Na de vaststelling van het wederopbouwplan voor Nijmegen in 1950, begon de herbouw van de binnenstad in 1955 in het commerciële hart uit het plan: de winkelloop Broerstraat - Burchtstraat en Plein 1944. Veel bedrijven keerden terug op dezelfde plaats als voor de oorlog. Enkele percelen werden samengevoegd. In het wederopbouwplan is het vooroorlogse, licht gebogen tracé van de Broerstraat aangehouden. De straat is iets verbreed. De voorgevels samen vormen de buitenzijden van gesloten bouwblokken met daarachter gelegen expeditiehoven: een ruimtelijke oplossing om het winkelpubliek ruim baan te geven aan de voorkant en de bevoorrading te regelen aan de achterkant. W.J.Gerretsen, de supervisor, hanteerde per straat eenheid in schaal. Ook pakte hij de panden pandsgewijs aan. De panden variëren daardoor in vorm, kleur en materiaal. En in het straatbeeld ligt de nadruk op de ritmiek en continuïteit van de gevelwand. De architectuur is daaraan dienstbaar. Door de pandsgewijze aanpak sluit de wederopbouwarchitectuur aan op de vooroorlogse bebouwing. In de jaren vijftig ontwikkelde zich een mengvorm van traditionalistische en modernistische architectuur. Van de woonwinkels en warenhuizen zijn de meeste oorspronkelijke puien verdwenen door de dynamiek in de detailhandel.

TYPERING VAN HET MONUMENT

Winkelpand met bovenwoningen in 1953 ontworpen door de architecten C.H. van Heelsbergen en J.H. ten Have uit Nijmegen in opdracht van juwelier Eugene van Baal. Het vierkantige, kloeki hoekpand zorgt voor een stedenbouwkundig accent door zijn breedte en hoogte aan beide straten. Dit wordt versterkt door de terugliggende bovenste bouwlagen van de direct aangrenzende panden. Shakehandsarchitectuur tot uiting komend in de verschillen tussen de gevel aan de Broerstraat en die aan de Pauwelstraat.

De originele, terugliggende pui met uitkragende vitrines van natuursteen (zie afbeelding 2.) is vervangen.

De betonnen puibalk is zichtbaar gelaten en afgeschuind. De opbouw aan de Broerstraat wordt bijna geheel gevuld door een verticaal gelede raamlijst van schokbeton. Hierin komt het motief van de afgeschuinde betonlaag terug: donkerbruin geverfde betonnen stukken die zorgen voor horizontale geleiding. De ramen in de omlijsting zijn in staal uitgevoerd.

De gevel aan de Pauwstraat is een in donkerbruine baksteen gemetseld gesloten vlak met siermetselwerk in de vorm van kruisjes verspreid over de gehele gevel. In de linkerzijde van de gevel bevinden zich twee kleine trappenhuisvensters per verdieping. Gevel en dakrand lopen strak in elkaar over.

Vervolgvel

1

WAARDERING

Broerstraat 53 maakt stedenbouwkundig onderdeel uit van het wederopbouwplan van de Nijmeegse binnenstad en is hier een expressie van. Ensemblewaarde vanwege de aansluiting en het contrast (levendigheid) van beide gevels met de aangrenzende gevels.

Er is sprake van ontwerp kwaliteit van de gevels vanwege de geslaagde toepassing van zowel baksteen als beton in een evenwichtig ontwerp met een open en een gesloten gevel. De afgeschuinde betonstukken vormen een karaktervol vormgevingselement. Hetzelfde geldt voor het siermetselwerk en de kleine ritmisch verspringende raampjes in de bakstenen gevel.

Het beeldbepalende karakter van het pand is onvervangbaar in relatie tot de context van de Nijmeegse binnenstad.

Bronnen:

Atlas van de wederopbouw, Nederland 1940-1965. Ontwerpen aan land en stad, A. Blom (red), nai 010 uitgevers, 2013

Rapport Wederopbouw Nijmegen centrum. Deel 1: inventarisatie, 2003

Rapport Wederopbouw Nijmegen centrum. Deel 2: waardering en beleid, 2005

Gebouwendossier Regionaal Archief Nijmegen

[einde omschrijving]

Kadastrale tenaamstelling	gegevens december 2021
Kadastrale aanduiding	
Gemeente:	Nijmegen
Sectie:	C
Nummer(s):	7483

foto's op vervolgblad

Vervolgvel

2

Monumentenregister Nijmegen

Broerstraat 53, ID-code 3332

2022-02-08

0 5 10m
Schaal 1:350

Nijmegen